

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാഭേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുഭവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ഷഷ്ഠസ്കന്ധേ ദശമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാഭേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ ഷഷ്ടസ്കന്ധേ ദശമോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച

ഇന്ദ്രമേവം സമാദിശ്യ ഭഗവാൻ വിശ്വഭാവനഃ |
പശ്യതാമനിമേഷാണാം തത്രൈത്രവാന്തർദ്വയേ ഹരിഃ || 1 ||

തഥാഭിയാചിതോ ദേവൈര്യുഷിരാമർവണോ മഹാൻ |
മോദമാന ഉവാചേദം പ്രഹസന്നിവ ഭാരത || 2 ||

അപി വൃന്ദാരകാ യുയം ന ജാനീമ ശരീരിണാം |
സംസ്ഥായാം യസ്ത്വദിദ്രോഹോ ദുഃസഹശ്ചേതനാപഹഃ || 3 ||

ജിജീവിഷുണാം ജീവാനാമാത്മാ പ്രേഷു ഇഹേക്ലിതഃ |
ക ഉത്സഹേത തം ദാതും ഭിക്ഷമാണായ വിഷ്ണവേ || 4 ||

ദേവാ ഉഘ്ചുഃ

കിം നു തദ് ദുസ്സ്യജം ബ്രഹ്മൻ പുംസാം ഭൂതാനുകമ്പിനാം |
ഭവദ്വിധാനാം മഹതാം പുൺയശ്ശോകേഡ്യകർമ്മണം || 5 ||

നനു സ്വാർഥപരോ ലോകോ ന വേദ പരസങ്കടം |
യദി വേദ ന യാചേത നേതി നാഹ യദീശ്വരഃ || 6 ||

ഋഷിരുവാച

ധർമം വഃ ശ്രോതുകാമേന യൂയം മേ പ്രത്യുദാഹൃതാഃ |
ഏഷ വഃ പ്രിയമാത്മാനം ത്യജന്തം സന്ത്യജാമൃഹം || 7 ||

യോദ്യുവേണാത്മനാ നാമാ ന ധർമം ന യശഃ പുമാൻ |
ഈഹേത ഭൂതദയയാ സ ശോച്യഃ സ്ഥാവരൈരപി || 8 ||

ഏതാവാനവ്യയോ ധർമഃ പുണ്യശ്ലോകൈരുപാസിതഃ |
യോ ഭൂതശോകഹർഷാഭാമാത്മാ ശോചതി ഹൃഷ്യതി || 9 ||

അഹോ ദൈന്യമഹോ കഷ്ടം പാരകൈഃ ക്ഷണഭംഗുരൈഃ |
യന്നോപകുർയാദസ്യാർത്ഥൈർമർത്യഃ സ്വജ്ഞാതിവിഗ്രഹൈഃ || 10 ||

ശ്രീശുക ഉവാച

ഏവം കൃതവ്യവസിതോ ദധ്യന്താമർവണസ്തനും |
പരേ ഭഗവതി ബ്രഹ്മൺയാത്മാനം സന്നയഞ്ജഹൗ || 11 ||

യതാക്ഷാസുമനോബുദ്ധിസ്തത്ത്വദ്യുഗ്ധ്വസ്തബന്ധനഃ |
ആസ്ഥിതഃ പരമം യോഗം ന ദേഹം ബുബുധേ ഗതം || 12 ||

അഥേന്ദ്രോ വജ്രമുദ്യമ്യ നിർമിതം വിശ്വകർമ്മണാ |
മുനേഃ ശുക്തിഭിരുത്സികൃതോ ഭഗവത്തേജസാൻവിതഃ || 13 ||

വൃതോ ദേവഗണൈഃ സർവൈർഗജേന്ദ്രാപര്യശോഭത |
സ്തൂയമാനോ മൂനിഗണൈസ്ത്രേലോക്യം ഹർഷയന്നിവ || 14 ||

വൃത്രമദ്യദ്രവച്ഛത്രമസുരാനീകയൂഥപൈഃ |
പര്യസ്തമോജസാ രാജൻ ക്രുദ്ധോ രുദ്ര ഇവാന്തകം || 15 ||

തതഃ സുരാണാമസുരൈരരണഃ പരമദാരുണഃ |
ത്രേതാമുഖേ നർമ്മദായാമഭവത് പ്രഥമേ യുഗേ || 16 ||

രുദ്രൈർവസുഭിരാദിത്യൈരശ്വിഭ്യാം പിതൃവഹ്നിഭിഃ |
മരുദ്ഭിര്യദുഭിഃ സാധ്യൈർവിശ്വേദേവൈർമരുത്പതിം || 17 ||

ദൃഷ്ട്വാ വജ്രധരം ശക്രം രോചമാനം സ്വയാ ശ്രിയാ |
നാമൃഷ്യന്നസുരാ രാജൻ മൃധേ വ്യത്രപുരഃസരാഃ || 18 ||

നമുചിഃ ശംബരോന്മർവാ ദ്വിമൂർധാ ഋഷഭോഽംബരഃ |
ഹയഗ്രീവഃ ശങ്കുശിരാ വിപ്രചിത്തിരയോമുഖഃ || 19 ||

പുലോമാ വൃഷപർവാ ച പ്രഹേതിർഹേതിരുത്കലഃ |
ദൈതേയാ ദാനവാ യക്ഷാ രക്ഷാംസി ച സഹസ്രശഃ || 20 ||

സുമാലിമാലിപ്രമുഖാഃ കാർതസ്വരപരിച്ഛദാഃ |
പ്രതിഷിധ്യേന്ദ്രസേനാഗ്രം മൃത്യോരപി ദുരാസദം || 21 ||

അഭ്യർഭയന്നസംഭ്രാന്താഃ സിംഹനാഭേന ദുർമദാഃ |
ഗദാഭിഃ പരിഘ്നൈർബാണൈഃ പ്രാസമുദ്ഗരതോമരൈഃ || 22 ||

ശൂലൈഃ പരശ്യധൈഃ ഖഡ്ഗൈഃ ശതഘ്നീഭിർഭൂശുണ്ഡിഭിഃ |
സർവതോവാകിരൻ ശസ്ത്രൈരസ്ത്രൈശ്ച വിബുധർഷഭാൻ || 23 ||

ന ത്യേദ്യശ്യന്ത സംഹരന്നാഃ ശരജ്ജാലൈഃ സമന്തതഃ |
പുംബാനുപുംബപതിതൈർജ്യോതീംഷീവ നഭോഘനൈഃ || 24 ||

ന തേ ശസ്ത്രാസ്ത്രവർഷൗഘാ ഹ്യാസേദുഃ സുരസൈനികാൻ |
ചരിന്നാഃ സിദ്ധപഥേ ദേവൈർലഘുഹസ്തൈഃ സഹസ്രധാ || 25 ||

അഥ ക്ഷീണാസ്ത്രശസ്ത്രൗഘാ ഗിരിശൃംഗദ്രുമോപലൈഃ |
അഭ്യവർഷൻ സുരബലം ചിച്ഛിദുസ്താംശ്ച പൂർവവത് || 26 ||

താനക്ഷതാൻ സ്വസ്തിമതോ നിശാമൃ
ശസ്ത്രാസ്ത്രപുഗൈരഥ വ്യത്രനാമാഃ |

ദ്രുമൈർദ്വഷദ്ഭിർവിവിധാദ്രിശുംഗൈ -
രവിക്ഷതാംസ്തത്രസുരിന്ദ്രസൈനികാൻ || 27 ||

സർവേ പ്രയാസാ അഭവൻ വിമോഘാഃ
കൃതാഃ കൃതാ ദേവഗണേഷു ദൈവൈഃ |
കൃഷ്ണാനുകൂലേഷു യഥാ മഹത്സു
ക്ഷുദ്രൈഃ പ്രയുക്താ രുശതീ രൂക്ഷവാചഃ || 28 ||

തേ സ്വപ്രയാസം വിതഥം നിരീക്ഷ്യ
ഹരാവദക്താ ഹതയുദ്ധാദർപാഃ |
പലായനായാജിമുഖേ വിസൃജ്യ
പതിം മനസ്സേ ദധുരാത്തസാരാഃ || 29 ||

വ്യത്രോസുരാംസ്താനനുഗാൻ മനസി
പ്രധാവതഃ പ്രേക്ഷ്യ ബഭാഷ ഏതത് |
പലായിതം പ്രേക്ഷ്യ ബലം ച ഭഗ്നം
ഭയേന തീവ്രേണ വിഹസ്യ വീരഃ || 30 ||

കാലോപപന്നാം രുചിരാം മനസിനാം
ഉവാച വാചം പുരുഷപ്രവീരഃ |
ഹേ വിപ്രചിത്തേ നമുചേ പുലോമൻ
മയാൻവംശരംബര മേ ശൃണുധ്വം || 31 ||

ജാതസ്യ മൃത്യുർധ്രുവ ഏഷ സർവതഃ
പ്രതിക്രിയാ യസ്യ ന ചേഹ ക്ലപ്താ |
ലോകോ യശശ്ചാഥ തതോ യദി ഹ്യമൃം
കോ നാമ മൃത്യും ന വൃണീത യുക്തം || 32 ||

ദ്വൗ സമ്മതാവിഹ മൃത്യു ദുരാപൗ
യദ് ബ്രഹ്മസന്ധാരണയാ ജിതാസുഃ |

കലേവരം യോഗരതോ വിജ്ഞാദ്
യദഗ്രണീർവീരശയേനിവൃത്തഃ || 33 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാദമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
ഷഷ്ഠസ്കന്ധേ ഇന്ദ്രവൃത്രാസുരയുദ്ധാവർണനം നാമ ദശമോധ്യായഃ ||